

TANTÁRGYI TEMATIKA

Jog- és állambölcselet 2.

Jog- és állambölcselet 2. gyakorlat

Tantárgy neve: JOG- ÉS ÁLLAMBÖLCSELET 2.	Tantárgy Neptun-kódja: AJJOE278N4 AJJOE278L4 AJJOE279N4 AJJOE279L4 AJJOE278D4 Tárgyfelelős intézet: JTI Jogelméleti és Jogszociológiai Tanszék Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Szabó Miklós egyetemi tanár	
Közreműködő oktató(k): Dr. Vinnai Edina egyetemi docens, Dr. Hegyi Szabolcs egyetemi docens, Dr. Gedeon Magdolna egyetemi docens	
Javasolt félév: 2. félév – tavaszi	Előfeltétel: AJJOE273N2, AJJOE273L2 AJJOE279N4, AJJOE279L4 (e)
Óraszám: Előadás: 2/hét, 12/félév Gyakorlat: 2/hét, 2/félév	Számonkérés módja: Előadás: kollokvium Gyakorlat: gyakorlati jegy
Kreditpont: Előadás: 3 kredit Gyakorlat: 1 kredit	Munkarend: Nappali/Levelező
Tantárgy feladata és célja: A tárgy mint lehetséges záróvizsga tárgy a törzsanyag része. Ebben a félévben a jog jelenségvilágára irányuló elméleti vizsgálódás lehetőségeit, annak legfőbb fogalmait, irányzatait tekintjük át, megismertetve a jogelméleti-jogbölcseleti szakirodalom központi témáival és alapvető megállapításaival. Célunk az, hogy a jog jelenségvilágával kapcsolatban felmerülő kérdések tudatos megközelítésére és kezelésére készítse fel a hallgatókat. Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> T1, T4, T10 <i>képesség:</i> K1, K9 <i>attitűd:</i> A5, A7 <i>autonómia és felelősség:</i> F1, F3	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás: 1. <i>A jogelmélet helye a tudományok rendszerében.</i> A jog elméleti vizsgálatának lehetséges módjai. 2. <i>A jogelméletek típusai.</i> Konceptuális és tartalmi jogelméletek 3. <i>A jog fogalma.</i> A jog meghatározásának nehézségei 4. <i>A jog fogalmának lehetséges típusai.</i> Ontológiai, kényszer-, és normatív elméletek 5. <i>A jog értelme.</i> A jog eszményei. Igazságosság-elméletek: Az igazságosság és ésszerűség követelménye. 6. <i>A jog funkciói.</i> Rend; koordináció; motiváció; eljárás.	Gyakorlat: 1. A jogpozitivizmus – áttekintés 2. Hans Kelsen normativista jogpozitivizmusa és annak kritikája 3. Az imperatív jogelmélet (Jeremy Bentham, John Austin) és kritikája 4. Herbert Hart modern jogpozitivizmusa 5. Joseph Raz (a jog autoritás-elmélete és a módszertani jogpozitivizmus) 6. Első kötelező zárthelyi dolgozat 7. Lon Fuller antipozitivista elmélete 8. Ronald Dworkin antipozitivista elmélete 9. A természetjogtan története 10. Modern természetjogtan (Gustav Radbruch,

<p>7. <i>A jog normativitása.</i> Érvényesség, kényszer és szankció a jogban</p> <p>8. Félévközi számonkérés (önkéntes)</p> <p>9. <i>A szabályalapú döntéshozatal és ennek korlátai</i> A szabályalapú döntés sajátossága; előnyei és hátrányai. Jogelvek, diszkréció és méltányosság.</p> <p>10. <i>Jogosultság és kötelezettség.</i> A jogi és nem jogi jogosultságok és kötelezettségek</p> <p>11. <i>A jog rendszerszerűsége.</i> A jog zártsága, előreláthatósága és a jogbiztonság</p> <p>12. <i>Törvényhozás.</i> A jog alkothatósága; a jogalkotói akarat korlátai <i>Ítékezés-elmélet.</i> Jogalkalmazás; a jogi döntés kialakítása és igazolása</p> <p>13. <i>Jogkritika.</i> A liberális jog kritikái Kritikai jogelméletek; a jog emberképe, önképe és ennek kritikája.</p> <p>14. <i>Tartalmi jogelméletek.</i> A magánjog a büntetőjog, a közjogok és a nemzetközi jog elméleti kérdései</p>	<p>John Finnis)</p> <p>11. Történeti és szociológiai jogelméletek</p> <p>12. A jog társadalomelméleti megközelítései I. (Niklas Luhmann)</p> <p>13. A jog társadalomelméleti megközelítései II. (Jürgen Habermas)</p> <p>14. Második kötelező zárthelyi dolgozat</p>
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: Előadáson önkéntes zárthelyi dolgozat a foglalkozások anyagából, rákérdezve a tematikus blokkokra és azok összefüggéseire.</p> <p>A kollokvium teljesítésének módja, értékelése:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szóbeli vizsga - „A” és „B” tételsorból egy-egy tétel kihúzása és felkészülést követően szóbeli felelet - Eredményes félévközi számonkérés az „A” tétel értékelésébe beszámít <p>Teljesítés értékelése: az ötfokozatú értékelés az alábbi százalékos megoszlás alapján alakul ki:</p> <p>Jeles (5): 88–100 % Jó (4): 75–87 % Közepes (3): 63–74 % Elégséges (2): 51–62 % Elégtelen (1): 0–50 %</p> <p>A gyakorlati jegy teljesítésének módja, értékelése: A gyakorlaton az aláírás megszerzésének feltétele a gyakorlatokon való részvétel, maximum 3 hiányzás lehetséges. A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele a két ZH külön-külön sikeres teljesítése. A ZH megírása előtt a minimum-kérdéssorból 10-ből minimum 6 kérdést helyesen kell megválaszolni, és csak ezt követően lehet a szöveghiányos tesztből és/vagy tételek kidolgozásából álló ZH kérdésekre válaszolni. A gyakorlati jegy ötfokozatú.</p> <p>Teljesítés értékelése: az ötfokozatú értékelés az alábbi százalékos megoszlás alapján alakul ki, és mindkét ZH-n külön-külön teljesíteni kell minimum az elégségest:</p> <p>Jeles (5): 88–100 % Jó (4): 75–87 % Közepes (3): 63–74 % Elégséges (2): 51–62 % Elégtelen (1): 0–50 %</p>	
<p>Kötelező irodalom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szabó Miklós: <i>Rendszeres jogelmélet.</i> Miskolc: Bíbor, 2015. 2. Szabó Miklós (szerk.): <i>Fejezetek a jogbölcseleti gondolkodás történetéből.</i> Miskolc: Bíbor, 2004. (Második, bővített kiadás) vonatkozó fejezetei. 3. Nigel E. Simmonds: <i>Central Issues in Jurisprudence: Justice, Law and Rights.</i> London: Sweet & Maxwell, 2008. (Part Three: Rights; The analysis of rights) <p>Ajánlott irodalom:</p>	

1. Herbert Hart: *A jog fogalma*. Budapest: Osiris, 1995.
2. Ronald Dworkin: *Law's Empire*. London: Fontana, 1986. (Ch. 1.: What is Law?)